

Bruksela, dnia 19 maja 2013 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 45/2013

**Sprawozdanie z posiedzeń Komisji PE w kwietniu br.
(gospodarka, przemysł, nauka, zdrowie, wolności obywatelskie,
sprawy konstytucyjne i prawne)**

Bruksela, kwiecień 2013 r.

1. **KOMISJA DS. WOLNOŚCI OBYWATELSKICH** - Dostęp do bazy odcisków palców i nowe zasady azytowe - większe bezpieczeństwo?
2. **KOMISJA DS. WOLNOŚCI OBYWATELSKICH** - Odrzucenie propozycji dotyczącej europejskiego rejestru nazwisk pasażerów (PNR)
3. **PRAWA OBYWATELSKIE** - Spotkanie z Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich
4. **KOMISJA DS. ŚRODOWISKA** - Mniej emisji CO2 przez nowe samochody
5. **KOMISJA DS. ZATRUDNIENIA** - Posłowie wsparli inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych
6. **PRZEMYSŁ** - PE naciska na większą przejrzystość kontaktów przemysłu wydobywczego z rządami
7. **KOMISJA DS. GOSPODARCZYCH I MONETARNYCH** - Spotkanie z komisarzem Olli Rehnem
8. **KOMISJA DS. GOSPODARCZYCH I MONETARNYCH** – Kredyty hipoteczne: lepsza ochrona kupujących
9. **Konferencja z cyklu „Single Seat” na rzecz jednej siedziby PE**
10. **KOMISJA DS. PRAWNYCH** - Reforma Statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej
11. **KOMISJA ŚRODOWISKA, ZDROWIA PUBLICZNEGO I BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOSCI** - Dyskusja nt. dyrektywy tytoniowej

12. **KOMISJA SPRAW KONSTITUCYJNYCH AFCO** - Kolejne wybory europejskie mają być przeniesione na maj 2014 r.
13. **KOMISJA DS. PRZEMYSŁU, BADAŃ NAUKOWYCH I ENERGII (ITRE) i KOMISJA DS. RÓWNOUPRAWNIENIA (FEMM)**- Kobiety w ICT
14. **KOMISJA DS. PRZEMYSŁU, BADAŃ NAUKOWYCH I ENERGII** - Sprawozdanie nt. wewnętrznego rynku energii
15. **BADANIA I INNOWACJE / ZDROWIE PUBLICZNE** – Miesiąc mózgu: jak walczyć ze wzrastającą liczbą schorzeń?

1. KOMISJA DS. WOLNOŚCI OBYWATELSKICH - Ruch bezwizowy do UE tylko na zasadzie wzajemności - mówią europosłowie

UE wkrótce może mieć możliwość przywrócenia obowiązku wizowego względem państw, wymagających takich zezwoleń względem Europejczyków. Nowe zasady, przegłosowane w komisji ds. wolności obywatelskich czekają jeszcze na ostateczną aprobatę państw członkowskich. Według nich, ruch bezwizowy będzie mógł zostać zawieszony również w przypadku nagłego, drastycznego napływu imigrantów lub nieuzasadnionych wniosków o azyl. Takie działania podejmowane będą jednak tylko w ostateczności - podkreślają posłowie.

- **Zasada wzajemności**

Część krajów, których obywatele cieszą się nieograniczonymi możliwościami wjazdu do UE, nie chce gwarantować takich samych uprawnień Europejczykom. I tak, **w przykrew sytuacji wielodniowego, niekoniecznie zakończonego sukcesem, procesu składania wniosku o wizę do USA, pozostają wciąż mieszkańcy Rumunii, Bułgarii, Cypru i Polski.**

Posłowie przegłosowali poprawki do przedłożonej przez Komisję Europejską aktualizacji unijnej polityki wizowej. Nowe zasady mają, między innymi, wzmocnić tzw. mechanizm wzajemności, dzięki czemu Europa będzie mogła przywrócić wymóg wizowy wobec obywateli państw, które nie chcą zrewanżować się otwarciem granic dla nas. „Zasada wzajemności, na mocy której państwo trzecie korzysta z bezwizowego ruchu w UE, musi działać w obie strony. To musi być podstawowym

elementem naszej polityki wizowej” - podkreślał sprawozdawca, eurodeputowany EPP (Europejskiej Partii Ludowej) **Agustín Díaz de Mera**.

- **Przywrócenie obowiązku wizowego w nagłych przypadkach**

Zmiany umożliwią Unii Europejskiej przywrócenie obowiązku wizowego także w wyjątkowych przypadkach. Taki zapis został dodany do pakietu legislacji przez Komisję Europejską, w odpowiedzi na prośby państw członkowskich, które muszą dziś radzić sobie ze wzrastającym napływem imigrantów i azylantów, z niektórych państw, względem których cofnięto ograniczenia.

Takie działanie może zostać podjęte jedynie w ostateczności, w wyjątkowych przypadkach, kiedy zanotowany zostanie nagły napływ imigrantów, liczby składanych nieuzasadnionych wniosków o azyl, czy odrzuconych wniosków o readmisji - podkreślili posłowie.

Państwo członkowskie, które znajdzie się w takiej nagłej sytuacji, będzie musiało powiadomić Komisję Europejską, która dokona oceny ewentualnej konieczności przywrócenie obowiązku wizowego w stosunku do obywateli danego państwa trzeciego.

Ocena Komisji będzie musiała uwzględnić liczbę dotkniętych państw członkowskich, łączny wpływ wzrastającego napływu migrantów na ogólną liczbę migrantów w UE oraz na politykę społeczną i kwestie bezpieczeństwa wewnętrznego.

Jeżeli Komisja zadecyduje, że potrzebne jest podjęcia działań, to może zastosować mechanizm przywrócenia obowiązku wizowego na okres jednego roku. Dokonuje się tego poprzez akty delegowane, wobec przyjęcia których Parlament Europejski ma prawo do sprzeciwu.

Jeśli problemy będą się utrzymywały, wówczas Komisja Europejska może zaproponować, aby przenieść dany kraj z unijnej "listy pozytywnej" do "listy negatywnej", aby obywatele tego kraju zawsze musieli ubiegać się o wizy, by podróżować do UE. Zmiana ta będzie musiała zostać zatwierdzona w ramach zwykłej procedury ustawodawczej (współdecyzji) przez Parlament Europejski i Radę.

- **Kolejne kroki**

Zaproponowane zmiany w rozporządzeniu wizowym muszą zostać zaakceptowane przez Parlament Europejski i Radę. Proponowane zmiany muszą zostać ostatecznie przyjęte przez państwa członkowskie UE.

Wynik głosowania: 33 za, 7 przeciw, 3 głosy wstrzymujące się.

2. KOMISJA DS. WOLNOŚCI OBYWATELSKICH - Dostęp do bazy odcisków palców i nowe zasady azylowe - większe bezpieczeństwo?

Ujednolicona, unijna procedura azylowa, jasno określająca pozycję wnioskujących i nowe przepisy, umożliwiające policji wgląd w bazę, zebranych wśród aplikantów odcisków palców, w wyjątkowych sytuacjach, takich jak walka z globalnym terroryzmem. Te dwie, uzgodnione z Radą sprawy, poddane zostaną pod głosowanie w komisji ds. wolności obywatelskich (LIBE) w dniu 24 kwietnia br. W obu przypadkach PE naciskał na poprawę sytuacji osób szukających ochrony na terytorium Unii.

- **Procedura azylowa**

Aktualizacja dyrektywy dotyczącej procedury azylowej z 2005 r. wprowadza ujednolicone na terytorium całej UE zasady udzielania i cofania międzynarodowej ochrony w ciągu sześciu miesięcy. Do tej pory pomiędzy państwami członkowskimi istniały poważne różnice w traktowaniu uchodźców.

Nowy, obowiązkowy mechanizm identyfikacyjny zapewni, że osoby potrzebujące wymagające specjalnego zabezpieczenia (np. ze względu na swój wiek, płeć, orientację seksualną, niepełnosprawność czy chorobę), otrzymają je, a małoletnim pozostającym bez opieki, władze krajowe przyznają wykwalifikowanego opiekuna.

Dyrektywa ws. procedur azylowych jest jednym z pięciu aktów prawnych, tworzących szkielet Wspólnego Europejskiego Systemu Azylowego (CEAS).

- **Eurodac**

Eurodac to baza danych zawierająca odciski palców imigrantów lub azylantów, pozwalająca na sprawdzenie, czy dana osoba nie ubiegała się o ochronę w innym kraju członkowskim, lub nie próbowała przekroczyć granic Unii nielegalnie.

Teraz policja oraz Europol będą mogły porównywać odciski palców zebrane na miejscu popełnienia przestępstwa, z tymi, które gromadzi Eurodac. Na mocy porozumienia PE z Radą, nad którym w środę głosować będzie komisja ds. wolności obywatelskich, dostęp do Eurodacu będzie możliwy jednak tylko w ramach walki z terroryzmem, w przypadku popełnienia poważnego przestępstwa i pozostałych sprawach, ważnych z punktu bezpieczeństwa publicznego.

Eurodac powstał na mocy regulacji Dublin II, określających między innymi odpowiedzialność państw członkowskich za napływające wnioski azylowe. Parlament Europejski ponownie przyjrzy się obu aktom prawnym podczas sesji plenarnej w czerwcu.

3. KOMISJA DS. WOLNOŚCI OBYWATELSKICH - Odrzucenie propozycji dotyczącej europejskiego rejestru nazwisk pasażerów (PNR)

Wniosek Komisji Europejskiej, aby umożliwić korzystanie z europejskiego rejestru nazwisk pasażerów linii lotniczych (PNR) w celu ścigania poważnej przestępczości i przestępstw o charakterze terrorystycznym, został odrzucony przez posłów Komisji Wolności Obywatelskich stosunkiem głosów 30 za odrzuceniem do 25 przeciw. Podczas posiedzenia Komisji LIBE została przyjęta rezolucja o odrzuceniu projektu dotyczącego europejskiego rejestru nazwisk pasażerów.

Przewoźnicy lotniczy gromadzą dane od pasażerów lotów do lub z UE podczas rezerwacji i odprawy. Dane te obejmują nazwisko pasażera, adres, numer telefonu oraz dane karty kredytowej. Komisja Europejska zaproponowała w lutym 2011 r. zobowiązanie przewoźników linii lotniczych do przekazania państwom członkowskim UE danych pasażerów wjeżdżających do lub opuszczających UE, do celów zapobiegania, wykrywania, badania i ścigania poważnych przestępstw i zapobiegania przestępstwom o charakterze terrorystycznym.

Po głosowaniu w Komisji LIBE, sprawozdawca **Timothy Kirkhope** (ECR, Wielka Brytania) i kilku innych posłów wyraziło zaniepokojenie możliwymi konsekwencjami takiego obrotu sprawy dla unijnej polityki antyterrorystycznej. Podkreślili również, że sprawa ta powinna zostać przekazana pod głosowanie przez cały Parlament Europejski. Inni posłowie z zadowoleniem przyjęli wynik głosowania i byli zdania, że Komisja Europejska powinna wystąpić z nowym wnioskiem.

W związku z niespodziewanym przebiegiem głosowania komisji LIBE, sprawa ta (ewentualna decyzja ws. ponownego głosowania na sesji plenarnej) zostanie rozstrzygnięta przez Konferencję Przewodniczących PE.

4. PRAWA OBYWATELSKIE - Spotkanie z Europejskim Rzecznikiem Praw Obywatelskich

Zorganizowane przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich **Nikiforosa Diamandourosa** seminarium pod tytułem "To nasza Europa: działajmy!" zebrało setki uczestników, zarówno na Twitterze, jak i w Brukseli. Jak powiedział Diamandouros, była to okazja do "rozmowy z obywatelami, nie tylko o obywatelach" i zaangażowania ich w proces podejmowania decyzji poprzez biuro rzecznika i Europejską Inicjatywę Obywatelską. Na pytania użytkowników Twittera odpowiadali m.in. wiceprzewodniczący PE i KE.

„Jesteśmy świadkami ogromnych zmian procesu wzajemnych interakcji. Media społecznościowe prowadzą nas w nowych kierunkach, dzięki czemu mamy szansę angażować ludzi. Moje biuro robiło wszystko, by trzymać rękę na pulsie obywateli i mam nadzieję, że mój następca nie porzuci tej drogi” - mówił **Diamandouros**, który przez 10 lat pełnił funkcję Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich.

W ramach spotkania, na pytania zadawane na Twitterze odpowiadali między innymi: wiceprzewodnicząca PE, deputowana Zielonych (Greens/EFA) Isabelle Durant, oraz wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej, komisarze - Viviane Reding i Maroš Šefčovič.

Głównym tematem wydarzenia było zaangażowanie obywateli w podejmowanie decyzji w dobie kryzysu oraz prace w organizacjach lokalnych, działających na rzecz

ekologicznego i zrównoważonego życia. Seminarium zorganizowane zostało w ramach obchodów Europejskiego Roku Obywateli, z pomocą 30 Biur Informacyjnych Parlamentu Europejskiego.

5. KOMISJA DS. ŚRODOWISKA - Mniej emisji CO2 przez nowe samochody

Parlamentarna komisja ds. środowiska zatwierdziła wprowadzenie nowych przepisów dotyczących emisji CO2 przez samochody, zapewniających osiągnięcie do 2020 r. ustalonych kilka lat temu pułapów. Aby osiągnąć zamierzony cel nowe samochody nie będą mogły produkować więcej niż 130 g CO2/km w roku 2015 i maksymalnie 95 g pięć lat później. Obecnie, samochody odpowiedzialne są za 1/5 emisji gazów cieplarnianych w Europie. UE chce obniżyć ich emisję o połowę do 2050 r.

Posłowie zagłosowali za przyjęciem wniosku dotyczącego szczegółów planu zmniejszenia emisji CO2 do maksymalnie 95 g CO2/km w roku 2020. Sprzedawane dziś samochody muszą spełniać szereg norm ekologicznych, w tym wspomnianych pułapów produkcji dwutlenku węgla, ustalonych obecnie na poziomie 160 gramów na kilometr. Z każdym rokiem limit zostaje zmniejszony i już w przyszłym roku europejskie pojazdy obowiązywać będzie górna granica emisji, wynosząca 130 g CO2/km.

• W jaki sposób ograniczymy emisję?

Propozycja przewiduje wprowadzenie systemu zachęt dla producentów ekologicznych samochodów. Poza tym, jeśli firmie uda wyprodukować się pojazd, emitujący mniej CO2, niż przewidują ustalenia, może wykorzystać nadwyżki w przypadku, gdy naruszone zostaną górne granice emisji w latach następnych (produkcja CO2 podliczana jest dla wszystkich pojazdów produkowanych przez dany koncern - z tego powodu muszą one produkować coraz bardziej ekologiczne samochody, by móc zbalansować zakres emisji i osiągnąć pułap 95 g CO2/km w 2020r., wliczając stare, niezbyt oszczędne modele). W przypadku, gdy dana firma wykroczy poza limit, zostaną nałożone kary.

• Jaki wpływ na przemysł i kieszenie klientów?

Posłowie skupili się także na możliwym wpływie obostrzeń na przemysł samochodowy w Europie. "Wprowadzanie standardów dotyczących emisji CO2 przez samochody, ma ogromny wpływ na rynek pracy w całej Europie" - mówił sprawozdawca projektu, niemiecki deputowany chadeków (EPP) **Thomas Ulmer**. „Do tego same auta staną się bardziej ekonomiczne, co znacznie ograniczy koszty ponoszone przez konsumentów” - zapewniał.

Głosowanie nad propozycją najprawdopodobniej odbędzie się podczas lipcowej sesji plenarnej. Teraz koncepcja musi zostać poddana negocjacjom z odpowiedzialnymi za te kwestie ministrami krajów UE.

6. KOMISJA DS. ZATRUDNIENIA - Posłowie wsparli inicjatywę na rzecz zatrudnienia ludzi młodych

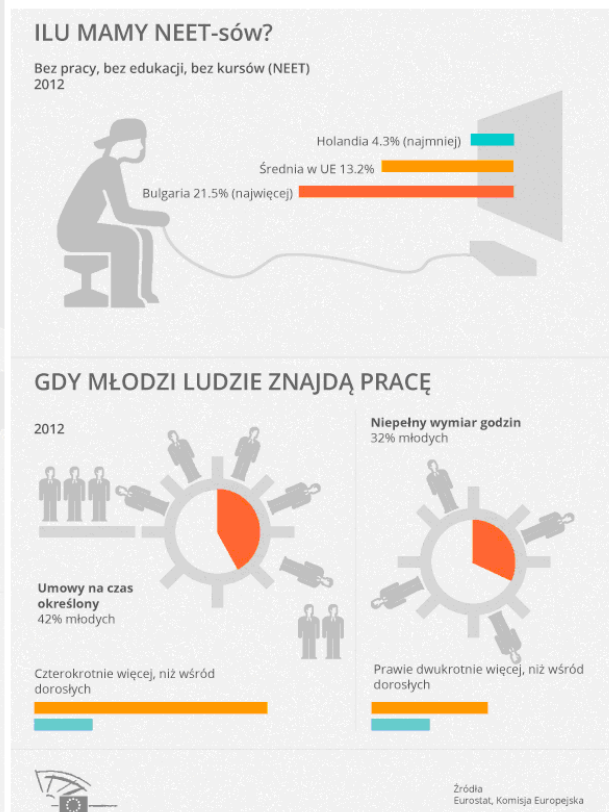
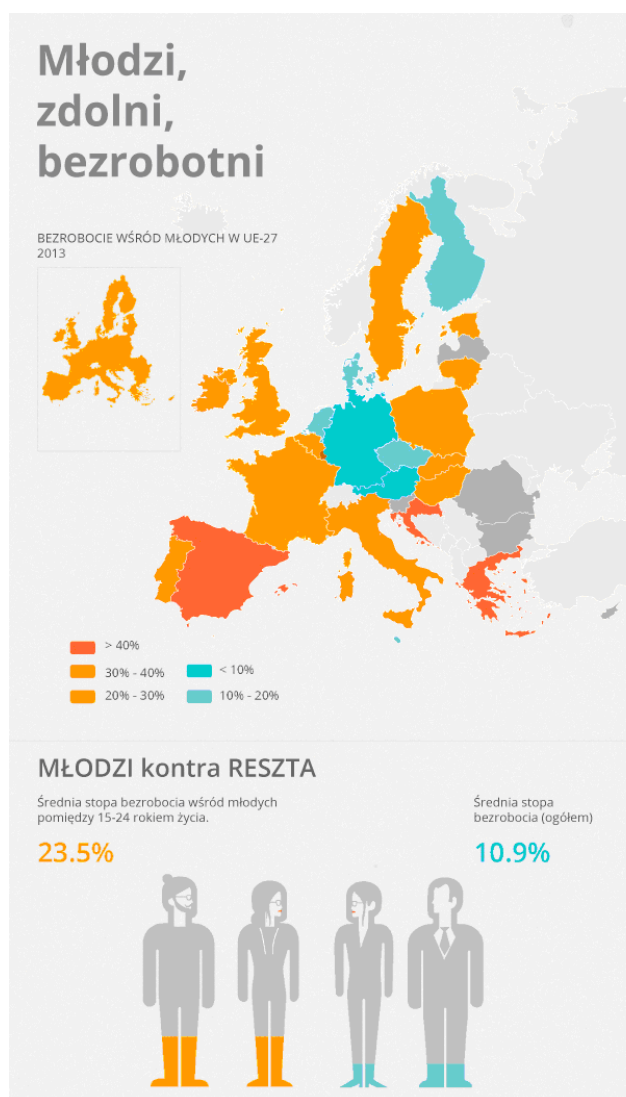
Wskaźniki bezrobocia wśród młodych wystrzeliły w górę w większości państw członkowskich. Dziś, średnio jeden na czterech Europejczyków w wieku 15-24 lat, nie może znaleźć pracy lub szkolenia. Posłowie wzywają do zainwestowania w tworzenie miejsc pracy, zwłaszcza w momencie, gdy ustalane są zasady działania i finansowania Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020. W dniu 22 kwietnia br. komisja ds. zatrudnienia poparła i rozszerzyła propozycję nowej inicjatywy na rzecz zatrudnienia młodych (YEI).

Po wprowadzeniu przez Komisję Zatrudnienia i Spraw Społecznych PE (EMPL) zmian, nowa inicjatywa obejmie osoby pomiędzy 15 a 30 rokiem życia, pozostające bez pracy, szkolenia lub dalszej edukacji, mieszkające na terenach, gdzie bezrobocie w tej grupie wiekowej przekracza 20 proc. Celem jest przyspieszenie wprowadzenia w życie tzw. gwarancji dla młodzieży, oferującej osobom pozostającym bez pracy dłużej niż cztery miesiące, szkolenie, staż lub zatrudnienie.

Europejski Fundusz Społeczny to unijne narzędzie walki z bezrobociem, integrujące społeczeństwo, działające na rzecz poprawy produktywności i jakości pracy oraz szkolenia i zwiększania mobilności pracowników.

Poniższa infografika ukazuje najnowsze dane dotyczące bezrobocia wśród młodych Europejczyków.

Dzięki poprawkom przegłosowanym przez Komisję Zatrudnienia i Spraw Społecznych więcej ludzi i regionów skorzysta z inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych. Inicjatywa ta ma na celu uregulowanie kwestii "gwarancji dla młodzieży", zgodnie z którą każdej młodej osobie w UE, która jest bezrobotna przez okres dłuższy niż cztery miesiące, musi być oferowana praca, szkolenia lub staż.

Komisja rozszerzyła zakres stosowania wniosku poprzez przyjęcie poprawek dotyczących rozporządzenia ws. Europejskiego Funduszu Społecznego oraz dalszych poprawek, do zaopiniowania, dotyczących rozporządzenia ogólnego w sprawie funduszy strukturalnych.

„Z zadowoleniem przyjmuję ten konkretny wkład w koncepcję gwarancji dla młodzieży, do której Parlament nieustannie wzywał. W obliczu bezrobocia młodzieży średnio na poziomie 23,7% w UE, musieliśmy działać szybko, aby uniknąć utraty całego pokolenia”, powiedziała sprawozdawczyni w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego, pani **Elisabeth Morin-Chartier** (EPP, Francja). „Skoncentrowanie działań na regionach najbardziej dotkniętych bezrobociem jest jak powiew świeżego powietrza”, dodała.

- **Młodzi ludzie poniżej 30 roku życia**

Posłowie zmienili pierwotny wniosek Komisji Europejskiej i zaproponowali poszerzenie zakresu inicjatywy i objęcie nią młodych ludzi poniżej 30 roku życia, w tym absolwentów i tych, którzy opuścili system edukacji bez żadnych kwalifikacji. Komisja Europejska zaproponowała, aby wniosek dotyczył młodych ludzi poniżej 25 roku życia.

- **Regiony o stopie bezrobocia powyżej 20%**

Zgodnie ze zmianami, wprowadzonymi przez komisję, wszystkie regiony z kategorii NUTS 2 (ang. Nomenclature of territorial units for statistics - Klasyfikacja Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych NUTS), w których stopa bezrobocia młodzieży kształtowała się na poziomie powyżej 20% w 2012 kwalifikowałyby się do inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych. Komisja Europejska zaproponowała, aby inicjatywa odnosiła się do regionów docelowych ze stopą bezrobocia młodzieży powyżej 25%.

- **Następne kroki**

Poprawki komisji PE będą negocjowane przez Parlament Europejski i Radę, z myślą o osiągnięciu porozumienia w pierwszym czytaniu.

- **Tło**

13 marca br. Komisja Europejska zaproponowała zasady operacyjne pozwalające na realizację inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych, mającej na celu zwalczanie

bezrobocia wśród młodzieży. Inicjatywa ta została zaproponowana na posiedzeniu Rady Europejskiej w dniach 7-8 lutego 2013 r., a jej budżet na lata 2014-2020 wynosi 6 mld EUR. W ramach przewidzianych na ten cel funduszy 3 mld euro będzie pochodzić ze specjalnej pozycji budżetowej przeznaczonej na zatrudnienie ludzi młodych w polityce spójności; kwota ta zostanie uzupełniona o co najmniej 3 mld euro z Europejskiego Funduszu Społecznego. Z powodu obecnej trudnej sytuacji budżetowej państw członkowskich wynikającej z kryzysu gospodarczego, jedynie wkład z Europejskiego Funduszu Społecznego wymagałby uzupełnienia o dodatkowe środki pochodzące z wkładu własnego państw członkowskich. Jednak kwoty te są przedmiotem negocjacji budżetowych w ramach wieloletnich ram finansowych.

Procedura: współdecydowania, pierwsze czytanie

7. PRZEMYSŁ - PE naciska na większą przejrzystość kontaktów przemysłu wydobywczego z rządami

Działalność firm wydobywających ropę, gaz czy diamenty, stanie się bardziej przejrzysta, w związku z koniecznością publikacji informacji o przekazywanych rządowi płatności za projekty warte więcej niż 100 tys. euro. Jak wynegocjował Parlament Europejski, wyjątków od reguły nie będzie, nawet w przypadku największych firm - wszystko musi zostać przedstawione w klarowny sposób. Takie rozwiązania zostały nieformalnie zaakceptowane przez PE i Radę 9 kwietnia.

Propozycja, aby duże przedsiębiorstwa nie były ujęte nowymi zasadami, w przypadku, gdy udzielanie takich informacji jest nielegalne w którymś z państw członkowskich, została odrzucona. To oznacza wyeliminowanie możliwych luk prawnych i obowiązywanie przepisów w przypadku każdego projektu (o wartości wyższej niż 100 tys. euro), prowadzonego w każdym państwie członkowskim, przez dowolną firmę.

Pakiet zawiera także regulacje mające ograniczyć biurokrację i ułatwić procedury w sektorze wydobywczym, co może poprawić sytuację zwłaszcza mniejszych spółek.

Zgodę na wejście nowych praw w życie musi wyrazić jeszcze PE podczas sesji plenarnej oraz Rada Europejska.

8. KOMISJA DS. GOSPODARCZYCH I MONETARNYCH - Spotkanie z komisarzem Olli Rehnem

W dniu 25 kwietnia w tzw. dialogu ekonomicznym z Komisją ds. Gospodarczych i Walutowych (ECON) udział wziął Komisarz ds. gospodarczych i walutowych **Olli Rehn**. Tematem spotkania była nierównowaga makroekonomiczna i polityka fiskalna UE.

Komisarz Rehn przedstawił sytuację ekonomiczną i fiskalną w UE, ze szczególnym uwzględnieniem strefy euro, w tym Słowenii i Hiszpanii, gdzie jego zdaniem nierównowagi są największe a tempo konsolidacji fiskalnej zwalnia.

Posłowie centrolewicowi skrytykowali KE za tempo konsolidacji fiskalnej i obraną politykę, w szczególności działania troiki. Jednak posłowie centroprawicy wezwali komisarza Rehna, aby pokazał więcej odwagi i przekonania w momencie, w którym pojawia się wiele sygnałów, że Komisja ugnie się pod żądaniami aktywistów przeciwnym oszczędnościom.

Komisarz Olli Rehn zaczął od stwierdzenia, że te reformy, które już zostały podjęte, sprawiły, że tempo konsolidacji fiskalnej może teraz ulec spowolnieniu. To stwierdzenie zostało skrytykowane przez centroprawicę, która twierdziła, że Komisja zbacza z właściwego kursu i wysyła zły sygnał, że jest gotowa ugiąć się pod naciskami i zawrócić z drogi reform gospodarczych, które sama zaproponowała.

Natomiast centrolewicowi posłowie argumentowali, że komentarze komisarza Rehna nie idą wystarczająco daleko. Niektórzy mówili, że oszczędności po prostu nie działają i nie mają już żadnego politycznego lub społecznego wsparcia. Inni byli zdania, że kraje UE potrzebują nowych bodźców, nie tylko wolniejszych reform.

Komisarz Rehn potwierdził, że trzeba ulżyć krajom pozostającym w kryzysie i zasugerował, że zmiękczenie środków oszczędnościowych byłoby uzasadnione poprzez "racjonalną teorię ekonomiczną", ale podkreślił, że polityczne ograniczenia nałożone przez bogatsze kraje sprawiły, że trudno to zrobić.

Zapytany, czy jego propozycja spowolnienia programu reform miałyby zastosowanie do wszystkich krajów, komisarz Rehn powiedział, że nie będzie miała zastosowania do wszystkich krajów, dodając, że niektóre kraje są przygotowane do dalszego kontynuowania reform w dotychczasowym, szybkim tempie.

Eurodeputowani krytykowali również dotychczasowy wkład Komisji w poprawę poziomu zatrudnienia, niewystarczający nacisk na cięcia wydatków wojskowych w zadłużonych krajach, jej niemal wyłączną koncentrację na długu publicznym, kosztem długu osób prywatnych i ukrytego długu.

Posłowie narzekali również, że funkcjonowanie trojki (EBC, MFW, Komisja Europejska) w krajach otrzymujących dotacje było niejasne i niezrozumiałe. Kwestia ta będzie przedmiotem dyskusji w komisji 7 i 8 maja z Jorgiem Asmussenem z EBC, przewodniczącym Eurogrupy Jeroenem Disselbloem i komisarzem Rehmem nt. sytuacji na Cyprze.

9. KOMISJA SPRAW GOSPODARCZYCH I MONETARNYCH – Kredyty hipoteczne: lepsza ochrona kupujących

Nabywcy nieruchomości będą lepiej poinformowani o kosztach i skutkach wzięcia kredytów hipotecznych, lepiej chronieni przed wahaniami rynku w okresie trwania umowy i również lepiej chronieni, jeśli nie będą w stanie spłacić kredytu – do takiego porozumienia doszli członkowie Komisji Spraw Gospodarczych i Monetarnych PE (ECON) i przedstawiciele państw członkowskich. Aby to porozumienie stało się obowiązującym prawem, musi zostać zatwierdzone przez cały Parlament Europejski oraz wszystkie państwa członkowskie.

„Kredyty hipoteczne są tak ważne, ponieważ są one największym zobowiązaniem finansowym europejskich rodzin i rynkiem stanowiącym równowartość ponad 52% PKB UE. Nowe przepisy dotyczące kredytów hipotecznych staną się punktem odniesienia w zakresie ochrony konsumentów, integracji finansowej i stabilności gospodarczej. Pomoże to uniknąć nieodpowiedzialnego udzielania i zaciągania kredytów, co było u podstaw obecnego kryzysu”, powiedział sprawozdawca Parlamentu i główny negocjator **Antolín Sánchez Presedo** (S & D, Hiszpania).

Aby ograniczyć nieodpowiedzialne udzielanie kredytów, udzielający kredytów hipotecznych powinni być do tego upoważnieni, zarejestrowani i nadzorowani przez odpowiednie władze krajowe, tak aby spełniać ściśle określone wymogi zawodowe, nie ingerując jednak w ich prawa do prowadzenia działalności gospodarczej w innych państwach członkowskich UE, zgodnie z unijnymi swobodami przedsiębiorczości i świadczenia usług.

- **Uzasadniona decyzja**

Każdy, kto ma zamiar wziąć kredyt hipoteczny, powinien otrzymać informacje niezbędne do porównania dostępnych na rynku produktów wraz z dokładną informacją o tym, jaki jest całkowity koszt wzięcia takiego kredytu i jakie są tego długookresowe skutki finansowe. Warunki kredytowe zaoferowane kredytobiorcom muszą być dostosowane do ich aktualnej sytuacji finansowej i muszą uwzględniać ich perspektywy na przyszłość. Ponadto, w celu zapewnienia, by kredyty hipoteczne były brane tylko przez tych, którzy mogą sobie na nie pozwolić, wzmocnione zostały zasady oceny zdolności kredytowej kredytobiorcy, aby zminimalizować zagrożenia, które mogą się pojawić w trakcie trwania umowy kredytowej.

Posłowie po raz pierwszy próbowali również uregulować tzw. "wiązące praktyki". Na przykład, przepisy zabronią kredytodawcom uwarunkowania możliwości wzięcia kredytu od zakupu ubezpieczenia lub innych produktów finansowych określonej firmy. Zakazanie "powiązania" produktów ułatwiłoby kredytobiorcom zmianę firmy. Produkty takie jak polisy ubezpieczeniowe, jeśli kupione będą gdzie indziej, będą jednak musiały mieć ten sam poziom gwarancji wymagany przez kredytodawcę.

- **Okres refleksji**

Zostanie wprowadzony obowiązkowy 7-dniowy okres refleksji dla kredytobiorcy, przed podpisaniem umowy kredytowej, lub prawo do odstąpienia od umowy w okresie do 7 dni od jej zawarcia.

- **Elastyczność wobec zmian na rynku**

Posłowie włączyli również do projektu zasady elastyczności, w tym prawo

kredytobiorcy do wcześniejszej spłaty kredytu, z zastrzeżeniem uściślenia warunków takiej spłaty, które zostaną określone przez państwa członkowskie, oraz prawo kredytodawcy do otrzymania sprawiedliwej rekompensaty w przypadku takiej przedterminowej spłaty. Zobligowanie kredytobiorcy do zapłaty kary za wcześniejszą spłatę kredytu zostanie zakazane.

Zaproponowane zasady dla kredytów denominowanych w walutach obcych umożliwią kredytobiorcy, pod pewnymi warunkami i po kursie określonym w umowie kredytowej, na zmianę waluty, w której wziął kredyt. Jeśli nie ma możliwości zmiany waluty, wówczas kredytobiorca powinien być poinformowany przed podpisaniem umowy o tym, że raty kredytu mogą rosnąć albo powinno zostać ograniczone ryzyko kursowe.

- **Ochrona przed niedotrzymaniem umowy**

Aby lepiej chronić kredytobiorców posłowie dodali nowy przepis, który przewiduje, że zwrot zabezpieczenia, takiego jak nieruchomości, wystarczy do spłaty kredytu, pod warunkiem, że kredytodawca i kredytobiorca wyraźnie się co do tego zgodzą w umowie.

W przypadku, gdy dłużnik nie spłaca kredytu, eurodeputowani chcą wprowadzenia ustaleń dotyczących sprzedaży nieruchomości za "najlepszą możliwą" cenę, w celu ułatwienia spłaty pozostałej części zadłużenia, tak aby chronić konsumentów i zapobiegać ich nadmiernemu zadłużaniu się przez długi okres czasu.

Przepisy obejmą kredyt hipoteczny na nieruchomości mieszkalne, nieruchomości włącznie z powierzchnią biurową oraz grunty budowlane. Niektóre wymogi prawne będą dostosowane w celu uwzględnienia różnic między krajowymi rynkami hipotecznymi i nieruchomości w państwach członkowskich UE, ale podstawowe zasady miałyby być zastosowane w całej UE, a informacje dla nabywających kredyty musiałyby być przedstawione w spójnym formacie w całej UE.

- **Implementacja**

Jest jeszcze jedna kwestia, którą zarówno Rada, jak i Parlament Europejski zdecydowali się pozostawić otwartą. Chodzi o kwestię dokumentów potrzebnych do sprawdzenia, czy prawo zostało prawidłowo wdrożone.

- **Kolejne kroki**

Aby wejść w życie, nowe przepisy muszą zostać przyjęte przez cały Parlament Europejski i zatwierdzone przez państwa członkowskie.

10. Konferencja z cyklu „Single Seat” na rzecz jednej siedziby PE

W dniu 23 kwietnia w PE odbyła się kolejna konferencja z cyklu „Single Seat” zorganizowana w PE przez Edwarda Mc Milana-Scotta (ALDE, Wielka Brytania), na rzecz jednej siedziby PE.

W trakcie spotkania zaprezentowano wypowiedzi m.in.: **Daniela Cohn-Bendita** (Zieloni), który poparł inicjatywę jednak podkreślił, że w pierwszej kolejności należy zmienić Traktat. **Erhard Busek**, były wicekanclerz Austrii również poparł pomysł jednej siedziby, stwierdzając, że przemawiają za tym względy praktyczne i ekonomiczne, i nie należy tego odczytywać jako niechęć do pięknego miasta, jakim jest Strasburg. **Ulrike Lunacek** (Greens/EFA, Austria) podkreśliła, że w dobie kryzysu zauważalny jest spadek społecznego zaufania do UE i brak wiary, co do skuteczności PE. W trakcie spotkania wezwano, aby wszystkie frakcje polityczne jako jedno z haseł przyszłorocznych wyborów europejskich umieściły w swoich programach wyborczych idee jednej siedziby dla PE.

11. KOMISJA DS. PRAWNYCH - Reforma Statutu Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej

W dniu 24 kwietnia w PE odbyło się posiedzenie Komisji ds. prawnych PE (JURI) w sprawie reformy Statutu Trybunału Sprawiedliwości UE. Dyskusja z udziałem Prezesa ETS dotyczyła w głównej mierze sposobu wyboru dodatkowych sędziów do Sądu UE. Prezes Skouris oraz sprawozdawca Komisji JURI wskazali na potrzebę oparcia wyboru o kryteria merytoryczne, a nie w oparciu o obywatelstwo. Głównymi

kryteriami wyboru powinna być kompetencja kandydatów, zachowanie stabilności działania Sądu oraz zapewnienie równowagi geograficznej. Poseł Zwiefka podniósł argument, że metoda desygnowania kandydatów na sędziów przez państwa członkowskie też zapewnia odpowiednią jakość kandydatur. Dyskutowano ponadto kwestie zgłaszania zdań odrębnych przez sędziów – generalnie dominowało przekonanie, że nie powinny być zgłaszane i dołączane do wyroków.

12. KOMISJA ŚRODOWISKA, ZDROWIA PUBLICZNEGO I BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOSCI - Dyskusja nt. dyrektywy tytoniowej

W ramach prac nad dyrektywą tytoniową odbyła się prezentacja raportu o propozycji KE dot. wyrobów tytoniowych na posiedzeniu komisji środowiska, zdrowia publicznego i bezpieczeństwa żywności (ENVI). Dyskusja w Komisji ENVI dotyczyła przede wszystkim proponowanego zakazu sprzedaży papierosów typu slim oraz smakowych a także wprowadzenia ujednoczonych opakowań z dużymi ostrzeżeniami zdrowotnymi i przemytu papierosów. Raport nie obejmuje e-papierosów, którym to posłowie poświęcą najpierw osobne spotkanie. Termin na zgłaszanie poprawek do raportu ubiega 8 maja, natomiast głosowanie zostało przewidziane na sesję 10-11 lipca.

13. KOMISJA SPRAW KONSTITUCYJNYCH AFCO - Kolejne wybory europejskie mają być przeniesione na maj 2014 r.

W przyjętej rezolucji posłowie podkreślają, że należy przenieść termin wyborów europejskich z 5-8 czerwca na 22-25 maja 2014 r. W ten sposób nowy Parlament będzie miał więcej czasu na przygotowanie się do wyborów przewodniczącego Komisji Europejskiej w lipcu 2014 roku. Projekt decyzji Rady przenoszący termin kolejnych europejskich wyborów z 5-8 czerwca na 22-25 maja 2014 odzwierciedla wniosek Parlamentu z rezolucji przyjętej w dniu 22 listopada ubiegłego roku.

„W tym ważnym momencie dla UE, musimy zamknąć lukę między jej instytucjami i obywatelami, w celu zapewnienia pełnego i bezpośredniego udziału w ich własnych rządach”, powiedział sprawozdawca **Carlo Casini** (EPP, Włochy).

- **Jedyna instytucja UE pochodząca za bezpośrednich wyborów**

Co pięć lat obywatele UE wybierają swoich przedstawicieli, którzy reprezentują ich w Parlamencie Europejskim. Jest on jedyną bezpośrednio wybraną instytucją UE, która broni ich interesów w procesie decyzyjnym UE. Parlament jest wybierany w powszechnych wyborach bezpośrednich od 1979 roku. Wcześniej członkowie PE byli powoływani przez parlamenty narodowe państw członkowskich.

- **Kolejne kroki**

Projekt rezolucji musi zostać poddany pod głosowanie przez cały Parlament Europejski. Po konsultacji z Parlamentem Europejskim, Rada Ministrów musi jednogłośnie podjąć decyzję o terminie wyborów europejskich.

14. KOMISJA DS. PRZEMYSŁU, BADANIA NAUKOWYCH I ENERGII (ITRE) i KOMISJA DS. RÓWNOUPRAWNIENIA (FEMM)- Kobiety w ICT

Mniej niż 1/3 stanowisk, w szacowanym na siedem milionów miejsc pracy sektorze ICT (technologie informacyjne i komunikacyjne), przypada kobietom. Na 1000 pań z licencjatem, 29 może pochwalić się dyplomem z branży IT (informatyka), a zaledwie cztery z nich są ekspertkami w zakresie ICT. Szacuje się, że w błyskawicznie rozwijającej się gałęzi gospodarki, do 2015 r. pojawi się 700 tys. nowych miejsc pracy. O szansie dla kobiet rozmawiano podczas wysłuchania 25 kwietnia - w ramach Dnia Kobiet w ICT.

Podczas spotkania, organizowanego przez komisje ITRE (ds. przemysłu, badania naukowych i energii) i FEMM (ds. równouprawnienia) rozmawiano o problemie stereotypowego postrzegania kobiet, odpowiedzialności przedsiębiorstw za wprowadzanie istotnych zmian, sposobach promocji młodych, utalentowanych pań i wprowadzania rozwiązań biznesowych, pomagających zwiększyć ich zatrudnienie w dziedzinie technologii informacyjnych i komunikacyjnych.

„Nie mamy wystarczającej reprezentacji w dziale komunikacji. Niewiele z zatrudnionych pań zasiada też na wysokich stanowiskach” - zauważyła szefowa

komisji ITRE **Amalia Sartori** (EPP). W liczącym 7 milionów miejsc pracy sektorze, zaledwie 30 proc. z nich przypada kobietom.

Branża rozwija się w błyskawicznym tempie. Szacuje się, że do 2015 r. powstanie 700 tysięcy kolejnych wakatów. A to wielka szansa dla wykształconych kobiet. „Kiedyś Marilyn Monroe śpiewała, że diamenty są najlepszymi przyjaciółmi kobiety. Dziś nie jest to prawdą. Najlepszym przyjacielem kobiety są jej zdolności, które może wykorzystać w sektorze ICT. Mogę was zapewnić - jeśli je macie, to diamenty też się pojawiają” - mówiła wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej **Neelie Kroes**.

Nacisk na odpowiednie wykształcenie położyła także, uczestnicząca w telekonferencji dyrektor operacyjna Facebooka - **Sheryl Sandberg**. „Brak liderek i kobiet w sektorze ICT jest źródłem olbrzymich kosztów dla społeczeństwa. Jeśli spojrzymy na tę gałąź gospodarki, okaże się, że spadek zatrudnienia spowodowany jest głównie ... brakiem odpowiednio wykształconych osób, które mogłyby zająć oferowane miejsca pracy” - zaznaczyła.

„Następnym razem, gdy będziecie chcieli powiedzieć, że wasza córka jest apodyktyczna, powiedzcie lepiej: ona ma kierownicze zdolności przywódcze” - podsumowała Sandberg.

15. KOMISJA DS. PRZEMYSŁU, BADAŃ NAUKOWYCH I ENERGII - Sprawozdanie nt. wewnętrznego rynku energii

Podczas posiedzenia komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii (ITRE) **Jerzy Buzek** (EPP, Polska) przedstawił raport nt. wewnętrznego rynku energii. Raport jest odpowiedzią Parlamentu Europejskiego na komunikat Komisji Europejskiej z listopada 2012 r., poświęcony temu tematowi.

„Chcemy mieć niskie ceny energii, bo dadzą one oszczędności każdemu z obywateli UE, a unijnej gospodarce szansę, by poprawić konkurencyjność, szybko się rozwijać i tworzyć nowe miejsca pracy. Na wspólnym, dużym rynku ceny są zawsze niższe, bo klienci mają w czym wybierać, a producenci i dostawcy muszą ze sobą konkurować. Nie inaczej będzie z dużym wewnętrznym rynkiem energii - dlatego warto go tworzyć” - tłumaczył na spotkaniu były przewodniczący PE.

„Jest niezwykle istotne, aby państwa członkowskie pilnie wdrożyły niezbędne prawodawstwo tak, aby do 2014 roku powstał w pełni zintegrowany i konkurencyjny wspólny unijny rynek energii. Wczoraj po raz kolejny zaapelowałem o to na nieformalnym szczycie unijnych ministrów ds. energii w Dublinie” - powiedział Jerzy Buzek.

Wymieniając inne kluczowe wyzwania, stojące na drodze do uruchomienia rynku, mówił o niezbędnych inwestycjach w europejską infrastrukturę energetyczną - zwłaszcza elektryczne i gazowe transgraniczne linie międzysystemowe. Poruszył również kwestię uwolnienia cen energii w UE: „Wymaga to decyzji na poziomie krajów członkowskich. Komisja Europejska obserwuje te działania i powinna na bieżąco zdawać z tego relacje w Parlamencie Europejskim”.

Podczas spotkania w PE, poseł Jerzy Buzek wskazywał, że ceny gazu w unijnych kontraktach z dostawcami (głównie z Rosją) są oparte na cenach ropy naftowej. „W rezultacie mamy sztucznie zawyżone ceny gazu (...). Na rynku amerykańskim ceny gazu dla przemysłu chemicznego są 3,5 - krotnie niższe niż ceny gazu dla przemysłu chemicznego w Europie” - mówił. Dodał, że w związku z tym, że UE otwiera się na rynek amerykański i chce stworzyć strefę wspólnego handlu z USA, to „jeśli nie obniżymy cen energii na naszym rynku, to tę konkurencję całkowicie przegramy”.

Pełna wersja raportu dostępna jest pod poniższym adresem:

[http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-
//EP//NONSGML+COMPARL+PE-506.370+01+DOC+PDF+V0//PL&language=PL](http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//NONSGML+COMPARL+PE-506.370+01+DOC+PDF+V0//PL&language=PL)

Głosowanie nad nim w komisji ITRE zaplanowane jest na 30 maja, a na sesji plenarnej w Strasburgu - na lipiec.

16. KOMISJA DS. PRZEMYSŁU, BADAŃ NAUKOWYCH I ENERGII (ITRE) **- Możliwość korzystania z map, statystyk i innych publicznych danych powinna dać miliardowe oszczędności**

Firmy z UE mogłyby zaoszczędzić miliardy euro dzięki przygotowaniu unijnych przepisów, które pozwoliłyby im na ponowne wykorzystanie danych publicznych, zamiast wytwarzania ich od podstaw. Przepisy te, przyjęte przez Komisję ds.

przemysłu, badania naukowych i energii PE, miałyby zastosowanie do informacji publicznej, takiej jak mapy, dane statystyczne i dane pogodowe. Posłowie zapewnili, by opłaty za dostęp do tych danych były niskie i by firmy mogły w tani i łatwy sposób składać zazalenia, jeśliby odmówiono im możliwości dostępu do tych danych.

„To nie chodzi tylko o oszczędność kosztów - chodzi także o otwarcie dostępu do ukrytego skarbu z dokładnymi i zaktualizowanymi danymi, zebranymi przez instytucje publiczne na ich własny użytek. Prywatne firmy i obywatele, którzy wszyscy płacą podatki, mają uzasadnione prawo do tych informacji. Mogą one być wykorzystywane do tworzenia nowych usług i aplikacji, które oszczędzają czas i pieniądze, a w konsekwencji do ożywienia gospodarki. Byłoby to szczególnie przydatne dla małych i średnich firm, które nie mają wystarczających środków do zbierania tych danych” - powiedział **Ivailo Kalfin** (S & D, Bułgaria), który przewodniczył zespołowi negocjacyjnemu Parlamentu.

Komisja Europejska szacuje, że ogólne korzyści ekonomiczne z oszczędności i tworzenia nowych towarów i usług mogą wynieść 40 mld euro rocznie w UE.

- **Obniżenie kosztów**

Nowe przepisy umożliwią firmom lub osobom uzyskanie dostępu do danych, takich jak mapy, statystyki, dane pogodowe, oferty infrastrukturalne, dane z projektów badawczych finansowanych ze środków publicznych, oraz zdigitalizowane książki z bibliotek, które mogą następnie wykorzystać do rozwoju swojej działalności. Na przykład, firma mogłaby wykorzystać istniejące dane publiczne w celu opracowania nowych produktów, takich jak rozkłady jazdy transportu publicznego, usługi kartograficzne lub bazy danych na temat działalności handlowej i planowania infrastruktury w regionie.

Posłowie wnieśli poprawki do wniosku, aby zapewnić, by firmy mogły uzyskać dostęp do danych za darmo, lub za niewielką opłatą, poza kilkoma z góry określonymi przypadkami.

Zapewnili również, by jeżeli dany organ administracji odmawia dostępu do informacji publicznej lub nakłada wysokie stawki za ten dostęp, była możliwość odwołania się od tej decyzji szybko i tanio lub za darmo.

- **Ograniczenie wyłącznego dostępu do danych**

Posłowie wyznaczyli jasne granice zakresu i czasu trwania umowy, zgodnie z którymi władze administracyjne przypisują firmom wyłączne prawa do digitalizacji i zarządzania danymi publicznymi.

- **Następny krok**

Głosowanie w komisji ITRE zatwierdziło nieformalną umowę osiągniętą z państwami członkowskimi w tej sprawie. Ostateczne głosowanie plenarne zaplanowano na 10-13 czerwca. Przepisy wejdą w życie dwa lata później.

17. BADANIA I INNOWACJE / ZDROWIE PUBLICZNE – Miesiąc mózgu: jak walczyć ze wzrastającą liczbą schorzeń?

Schorzenia mózgu kosztowały Europę w 2010 r. 798 miliardów euro, a kwota ta znacznie wzrośnie w nadchodzących latach, ze względu na szybko starzejące się społeczeństwo. Alzheimer i Parkinson staną się jeszcze powszechniejsze w 2025 r., gdy 20 proc. Europejczyków przekroczy granicę 65 lat. Maj będzie Europejskim Miesiącem Mózgu, mającym na celu uświadomienie skali problemu, zainteresowanie badaniami i ochroną zdrowia. W PE odbyły się warsztaty dotyczące sposobów walki z chorobami mózgu.

23 kwietnia w Parlamencie Europejskim odbyły się warsztaty dotyczące chorób mózgu oraz możliwości ich leczenia i zapobiegania. Spotkanie poprowadził **Antonio Correia De Campos** - hiszpański deputowany S&D (Socjaldemokracji) i przewodniczący STOA (Panelu Naukowej Weryfikacji Rozwiązań Technologicznych PE).

- **Skala problemu**

Szacowany wzrost występowania schorzeń mózgu doprowadzi do znacznego wzrostu kosztów ich leczenia w Europie. Z wydanych w 2010 r. 798 miliardów euro, 37 proc. przeznaczono na bezpośrednią pomoc medyczną, 23 proc. na pokrycie

kosztów pozamedycznych, a 40 proc. na koszty pośrednie - wynika z analizy Europejskiej Rady Mózgu (European Brain Council). W ramach pośrednich kosztów zawarte zostały wszelkiego rodzaju zapomogi dla niepełnosprawnych oraz utracone zarobki osób cierpiących na zaburzenia mózgu. Od początku 2013 r. na wszystkie te cele wydano już 260 mld euro.

„Największym problemem są koszty badań. Do tej pory nie udało się znaleźć jeszcze odpowiedniego leku na którekolwiek schorzenie” - mówił dr **Colin Blakemore**, profesor neurobiologii Uniwersytetu Londyńskiego. Jego opinię podzielili pozostali mówcy.

- **Możliwe rozwiązania**

Uczestnicy warsztatów wezwali do zagwarantowania większego wsparcia finansowego i stworzenia silnej, Europejskiej platformy na rzecz promocji podstawowych i klinicznych badań mózgu. Dodatkowo, dobrym rozwiązaniem mogłoby być, ich zdaniem, skoordynowanie strategii opieki zdrowotnej pomiędzy państwami członkowskimi, prowadzące nawet do stworzenia paneuropejskiego systemu. „Znalezienie wyjścia z tak kosztownego dla europejskiego społeczeństwa problemu, wymaga wzmożonych badań i stworzenia nowatorskiego podejścia” - podkreśliła **Monica Di Luca**, profesor farmakologii Uniwersytetu w Mediolanie.

Opracowała:

Dr Magdalena Skulimowska¹

---

¹ Na podstawie debat w komisjach PE i informacji prasowych PE.